

NCERT Solutions For Class 8 Sanskrit Part - II Chapter 10

 क्रियापदं संशोधयत (क्रिया-पद को शुद्ध कीजिए) 						
	1.	त्वम् किम् <u>करोति</u> ?	•••••			
	2.	भवान् किम् <u>कुर्वन्ति</u> ?	•••••			
	3.	अहम् जन्तुशालाम् <u>अगच्छत्</u> ।	•••••			
	4.	लवकुशौ रामस्य पुत्रौ <u>आसन्</u> ।	•••••	•••••••••••••••••••••••••••••••••••••••		
	5.	हे बालका:! ध्यानेन <u>पठ</u> ।	•••••			
	6.	नदीतीरे वृक्षाणाम् समूहः <u>सन्ति</u> ।	***************************************			
उत्तरम्-	1.	त्वं किं <u>करोषि</u> ?	2. भवा	किं <u>करोति</u> ?		
	3.	अहम् जन्तुशालाम् <u>अगच्छम्</u> ।	4. लवकुः	गौ रामस्य पुत्रौ <u>आस्ताम</u> ्।		
	5.	हे बालका:! ध्यानेन <u>पठत</u> ।	6. नदीतीरे	वृक्षाणाम् समूहः <u>अस्ति</u> ।		
2. उचितं विशेषणपदं चिनुत वोंक्यानि च पूरयत-(उचित विशेषण-पद चुनिए और वात्य पूरे कीजिए-)						
	1.	हिमालय-पर्वतः अति	ı	(उन्नतम्, उन्नतः, उन्नता)		
	2.	इदम् वस्त्रम्।		(मिलना, मिलनः, मिलनम्)		
	3.	गङ्गा नदी मन्	गते ।	(पवित्रः, पवित्रा, पवित्रम्)		
	4.	ब्राह्मण-पुत्राः	वने गच्छन्ति स्म।	(बत्बारि, चतुर्, चतस्रः)		
	5.	दशरथस्य राज्	यः आसन्।	(त्रयः, तिस्त्रः, त्रीणि)		
				(44., 1114., 4114)		
	6.	सख्यौ परस्पर	`			
उत्तरम्–			म् अवदताम्।	(द्वौ, द्वि, द्वे)		
उत्तरम्–	1.	सख्यौ परस्पर	म् अवदताम्।	(द्वौ, द्वि, द्वे)		
	1.	सख्यौ परस्पर उन्ततः, 2. मलिनम्,	म् अवदताम्। 3. पवित्रा,	(द्वौ , द्वि , द्वे) 4. चत्वार:,		
	1. 5. चितं	सख्यौ परस्पर उन्नतः, 2. मलिनम्, तिस्त्रः, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत	म् अवदताम्। 3. पवित्रा, I–(उचित विकल्प चु	(द्वौ , द्वि , द्वे) 4. चत्वार:,		
3. उ	1. 5. चितं	सख्यौ परस्पर उन्नतः, 2. मलिनम्, तिस्त्रः, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत . छत्राः विद्या	म् अवदताम्। 3. पवित्रा, म-(उचित विकल्प चु लयम् आनयन्ति। (1	(द्वौ , द्वि , द्वे) 4. चत्वार:, नकर रिक्त स्थान को पूरा कीजिए–)		
3. उ	1. 5. चितं [†]) 1.	सख्यौ परस्पर उन्नत:, 2. मिलनम्, तिस्त्र:, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानानि पूर्यत छात्राः विद्या तडागे विका	म् अवदत्ताम्। 3. पवित्रा, —(उचित विकल्प चु लयम्आनयन्ति। (र	(द्वौ , द्वि , द्वे) 4. चत्वार:, नकर रिक्त स्थान को पूरा कीजिए–) गुस्तकान् , पुस्तकानि)		
3. उ	1. 5. चितं [†]) 1. 2.	सख्यौ परस्पर उन्नत:, 2. मिलनम्, तिस्त्र:, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत . छात्रा: विद्या . तडागे विक	म् अवदताम्। 3. पवित्रा, ा–(उचित विकल्प चु लयम् आनयन्ति। (१ प्रान्ति। (२	(द्वौ, द्वि, द्वे) 4. चत्वार:, नकर रिक्त स्थान को पूरा कीजिए–) पुस्तकान्, पुस्तकाः, पुस्तकानि) कमलाः, कमलम्, कमलानि)		
3. उ	1. 5. चितं ं) 1. 2. 3.	सख्यौ परस्पर उन्तत:, 2. मिलनम्, तिस्त्र:, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत छात्राः विद्या तडागे विकर्	म् अवदताम्। 3. पवित्रा, I-(उचित विकल्प चु लयम्आनयन्ति। (र प्रेनितः) (र प्रेअस्ति? (र आगमिष्यन्ति। (र	(द्वौ , द्वि , द्वे) 4. चत्वार:, नकर खित स्थान को पूरा कीजिए—) पुस्तकान्, पुस्तकाः, पुस्तकानि) कमलाः, कमलम्, कमलानि) गृहः, गृहम्, गृह)		
3. उ	1. 5. Tari 1 2. 3. 4.	सख्यौ परस्पर उन्तत:, 2. मिलनम्, तिस्त्र:, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरचत छत्राः विकः तडागे विकः सर्म सायम् मम	म् अवदताम्। 3. पवित्रा, —(उचित विकल्प चु लयम् आनयन्ति। (१ प्रन्ति। (१ अस्ति? (१ आगमिष्यन्ति। (१	(द्वौ, द्वि, द्वे) 4. चत्वार:, तकर रिक्त स्थान को पूरा कीजिए–) पुस्तकान्, पुस्तकाः, पुस्तकानि) कमलाः, कमलम्, कमलानि) गृहः, गृहम्, गृह) मेत्राः, मित्रम्, मित्राणि)		
3. उ	1. 5. Gari 1 2. 3. 4. 5.	सख्यौ परस्पर उन्तत:, 2. मिलनम्, तिस्त्र:, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानानि पूर्यत छात्राः विकः तिकं तव सर्म सायम् मम सौचिकः सी उद्याने अस्ति पुस्तकानि, 2. कमलानि,	म् अवदताम्। 3. पवित्रा, —(उचित विकल्प चु लयम् आनयन्ति। (१ प्रन्ति। (१ अस्ति? (१ आगमिष्यन्ति। (१	(द्वौ, द्वि, द्वे) 4. चत्वार:, नकर रिक्त स्थान को पूरा कीजिए–) पुस्तकान्, पुस्तकाः, पुस्तकानि) कमलाः, कमलम्, कमलानि) गृहः, गृहम्, गृह) मेत्राः, मित्रम्, मित्राणि) वस्त्रान्, वस्त्राणि, वस्त्र)		
3. उ (कः)	1. 5. चितां 1 2. 3. 4. 5. 6.	सख्यौ परस्पर उन्तत:, 2. मिलनम्, तिस्त्र:, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानानि पूर्यत छात्राः विद्या तिद्या किं तव सम सायम् मम सौचिकः सी उद्याने अस्ति	म् अवदताम्। 3. पवित्रा, ा–(उचित विकल्प चु लयम्आनयन्ति। (र्रा प्रेने अस्ति? (र्रा अगमिष्यन्ति। (र्रा व्यति। (र्रा	(ह्रौ , द्वि , द्वे) 4. चत्वार:, तकर रिक्त स्थान को पूरा कीजिए—) पुस्तकान्, पुस्तकाः, पुस्तकानि) कमलाः, कमलम्, कमलानि) गृहः, गृहम्, गृह) मेत्राः, मित्रम्, मित्राणि) वस्त्रान्, वस्त्राणि, वस्त्र) आम्रवृक्षम्, आम्रवृक्ष, आम्रवृक्षः)		
3. उ (कः)	1. 5. चित 1 2 3 4 5 6 1 5.	सख्यौ परस्पर उन्तत:, 2. मिलनम्, तिस्त्र:, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत छात्राः विद्या तडागे विकन् तिकं तव सर्म सायम् मम सौचिकः सी उद्याने अस्ति पुस्तकानि, 2. कमलानि, वस्त्राणि, 6. आम्रवृक्षः।	म् अवदताम्। 3. पवित्रा, (उचित विकल्प चु लयम् आनयन्ति। (उ सन्ति। (उ आगमिष्यन्ति। (उ व्यति। (उ 3. गृहम्,	(ह्रौ , द्वि , द्वे) 4. चत्वार:, तकर रिक्त स्थान को पूरा कीजिए—) पुस्तकान्, पुस्तकाः, पुस्तकानि) कमलाः, कमलम्, कमलानि) गृहः, गृहम्, गृह) मेत्राः, मित्रम्, मित्राणि) वस्त्रान्, वस्त्राणि, वस्त्र) शाम्रवृक्षम्, आम्रवृक्ष, आम्रवृक्षः) 4. मित्राणि, (अयम्, इदम्, इयम्)		
3. उ (क) उत्तरम्–	1. 5. चित 1 2 3 4 5 6 1 5.	सख्यौ परस्पर उन्ततः, 2. मिलनम्, तिस्त्रः, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानानि पूर्यतः छात्राः विका तडागे विकन् िकं तव सर्म सायम् मम सौचिकः सी उद्याने अस्ति पुस्तकानि, 2. कमलानि, वस्त्राणि, 6. आप्रवृक्षः। पुस्तकम् अति	म् अवदताम्। 3. पवित्रा, (उचित विकल्प चु लयम् आनयन्ति। (१ अनित। (१ अगमिष्यन्ति। (१ व्यति। (१ उ) यो अस्ति? (१ अगमिष्यन्ति। (१ व्यति। (१ ३. गृहम्, शालः।	(द्वौ , द्वि , द्वे) 4. चत्वार:, तकर रिक्त स्थान को पूरा कीजिए-) पुस्तकान्, पुस्तकाः, पुस्तकानि) कमलाः, कमलम्, कमलानि) गृहः, गृहम्, गृह) मेत्राः, मित्रम्, मित्राणि) वस्त्रान्, वस्त्राणि, वस्त्र) आम्रवृक्षम्, आम्रवृक्ष, आम्रवृक्षः) 4. मित्राणि, (अयम्, इदम्, इयम्) (इयम्, इदम्, अयम्)		
3. उ (क) उत्तरम्–	1. 5. Fadi 1 2. 3. 4. 5. 6. 1. 5. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.	सख्यौ परस्पर उन्तत:, 2. मिलनम्, तिस्त्र:, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानानि पूर्यत छत्राः विद्या तडागे विकः किं तव सम सायम् मम सौचिकः सी उद्याने अस्ति पुस्तकानि, 2. कमलानि, पुस्तकम् अति चेतालयः वि	म् अवदताम्। 3. पवित्रा, -(उचित विकल्प चु लयम् आनयन्ति। (ग् जन्ति। (ग् ज्ञानि। (ग् ज्ञानि। (ग् ज्ञानिमध्यन्ति। (ग् ज्यति। (ग उ. गृहम्, शालः। तं शोभनम्। अगच्छताम्?	(ह्रौ , द्वि , द्वे) 4. चत्वार:, तकर रिक्त स्थान को पूरा कीजिए—) पुस्तकान्, पुस्तकाः, पुस्तकानि) कमलाः, कमलम्, कमलानि) गृहः, गृहम्, गृह) मेत्राः, मित्रम्, मित्राणि) वस्त्रान्, वस्त्राणि, वस्त्र) शाम्रवृक्षम्, आम्रवृक्ष, आम्रवृक्षः) 4. मित्राणि, (अयम्, इदम्, इयम्)		
3. उ (क) उत्तरम्–	1. 5. Fadi 1 2. 3. 4. 5. 6. 1. 2. 3. 4. 4. 4.	सख्यौ परस्पर उन्ततः, 2. मिलनम्, तिस्त्रः, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयतः छात्राः विद्या तडागे विक तकं तव सर्म सायम् मम सौचिकः सी उद्याने अस्ति पुस्तकानि, 2. कमलानि, वस्त्राणि, 6. आम्रवृक्षः। पुस्तकम् अति	म् अवदताम्। 3. पवित्रा, I—(उचित विकल्प चु लयम् आनयन्ति। (ग् प्रे अस्ति? (ग आगमिष्यन्ति। (ग व्यति। (ग ं। (ऽ 3. गृहम्, शालः। तं शोभनम्। अगच्छताम्? पृतत् मधुरम्।	(ह्रौ , द्वि , द्वे) 4. चत्वार:, तकर रिक्त स्थान को पूरा कीजिए—) पुस्तकान्, पुस्तकाः, पुस्तकानि) कमलाः, कमलम्, कमलानि) गृहः, गृहम्, गृह) भेत्राः, मित्रम्, मित्राणि) अस्त्रान्, वस्त्राणि, वस्त्र) शाम्रवृक्षम्, आम्रवृक्ष, आम्रवृक्षः) 4. मित्राणि, (अयम्, इदम्, इयम्) (इयम्, इदम्, अयम्) (ते, तौ, ताः) (यः, यत्, या)		
3. उ (क) उत्तरम्–	1. 5. चित 1 2 3 4 5. 6. 1 5. 1 2 2 3 3 4 5 5 6 1 5 5 6 6 1 5 5 6 6 6 7 6 7 6 7 6 7 6 7 6 7 6 7 6 7	सख्यौ परस्पर उन्ततः, 2. मिलनम्, तिस्त्रः, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानानि पूर्यत् छात्राः विद्या तडागे विकन् किं तव सम सायम् मम सौचिकः सी उद्याने अस्ति पुस्तकानि, 2. कमलानि, वस्त्राणि, 6. आम्रवृक्षः। पुस्तकम् अर्षि बालकौ कुत्र	म् अवदताम्। 3. पवित्रा, I—(उचित विकल्प चु लयम् आनयन्ति। (ग् प्रे अस्ति? (ग आगमिष्यन्ति। (ग व्यति। (ग ं। (ऽ 3. गृहम्, शालः। तं शोभनम्। अगच्छताम्? पृतत् मधुरम्।	(ह्रौ , द्वि , द्वे) 4. चत्वार:, तकर रिक्त स्थान को पूरा कीजिए—) पुस्तकान्, पुस्तकाः, पुस्तकानि) कमलाः, कमलम्, कमलानि) गृहः, गृहम्, गृह) भेत्राः, मित्रम्, मित्राणि) अस्त्रान्, वस्त्राणि, वस्त्र) शाम्रवृक्षम्, आम्रवृक्ष, आम्रवृक्षः) 4. मित्राणि, (अयम्, इदम्, इयम्) (इयम्, इदम्, अयम्) (ते, तौ, ताः) (यः, यत्, या)		

4.	रेखाङ्क	तपर	दे प्रयुक्तां विभक्तिम् संशोधयत –(रेखांकित	पद में प्रयुक्त विभक्ति को शुद्ध कीजिए-)
	(क)	1.	वयम् अध्यापिकयाः संस्कृतं पठामः।	
		2.	गुरु: <u>शिष्ये</u> कुध्यति।	
		3.	<u>माम्</u> मिष्टान्नम् न रोचते।	
		4.	शिशु: <u>मातरं</u> स्निह्मति।	
		5.	गुरुः <u>शिष्यात्</u> प्रश्नं पृच्छति ।	
		6.	सः <u>आपणेन</u> पुस्तकम् आनयत्।	
		7.	सः <u>मित्रात्</u> कलमं याचते।	
उत्तरम्-	_	1.	वयम् <u>अध्यापिकायाः</u> संस्कृतम् पठामः।	
		2.	गुरु: <u>शिष्याय</u> क्रुध्याति।	
		3.	मह्मम् <u>मिष्टान्नम</u> ् न रोचते।	
		4.	शिशु: <u>मातरि</u> स्निह्यति।	•

********* END *******